

Nemčija ima težave za novo vojaštvo - Divji boji v Burmi

IZ VSEH DELOV EVROPE ZBIRA REZERVE ZA NAPAD

Hitler skuša z mobilizacijo novih moči nadomestiti izgube in nadkriliti nasprotnike. — Prispevki z balkanskih dežel ne prihajajo več tako gladko.

Bern, Švica. — Za novo vojno aktivnost, ki se pričakuje z nastopitvijo pomladnega vremena, skuša Hitler postaviti pod orožje ogromno ojačeno armado, da s tem deloma nadomesti izgube, ki so bile zadane njegovim silam na ruski fronti, deloma pa tudi, da nadkrili nasprotnika in popravi napako, storjeno lani, ko je moč tega podcenjeval. Obenem pa je Hitler brez dvoma tudi prepričan, da bo postavljena letos Nemčija pred vse drugačno preizkušnjo, kakor je bila lani, kajti z gotovostjo lahko pričakuje, da bodo demokratske velesile skušale otvoriti novo fronto in mu torej ne bo več mogoče, koncentrirati svojih sil le v eno smer.

Iz teh vzrokov zdaj Hitler brska po vseh kotih Nemčije in cele Evrope za novim vojaštvom. Tako se je, kakor poročajo Rusi, od nemških ujetnikov izvedelo, da so bili pobrani po nemških tovarnah v vojaške vse moški, ki jih morejo pri delu le količjak pogrešati. Povrh so bile poklicane iz raznih delov evropskih držav okupacijske čete ter jih je bilo puščenih tamkaj le toliko, kar jih je nujno potrebno za vzdrževanje miru in varnosti.

A tudi od svojih zaveznic skuša Nemčija izsiliti čim največ prispevkov v človeškem materialu. V poštev pridejo pri tem zlasti male države na jugovzhodu, Ogrska, Rumunija, Bolgarska in Hrvaška. Tukaj pa baje ne gre vse "po načrtu". Prvič so te države namreč prispevale že toliko moštva za dosedanjo nemško ofenzivo, da jih vznevoljuje zahteva po nadaljnjih dajatvah, drugič pa so se med njimi samimi pojavili zopet stari spori in si zato hoče vsaka obdržati čim največ svojega vojaštva doma, da bi bila pripravljena, ako bi jo sodela napadla. S posebnim zanimanjem se zdaj pričakuje, kaj bo napravila Bolgarija. Ta država do sedaj še ni bila v državi z Rusijo, toda ravno zdaj je kralj Boris "na obisku" pri

ZAGOVARJAL 40 URNI TEDEN

Ožigosal demagoško primerjavo vojakov z delavcem.

Washington, D. C. — V poslanski zbornici je bila v ponedeljek zopet živahna debata o tem, da se odpravi 40 urni delovni teden. Odločen odgovor tistim, ki primerjajo plačo vojaka z delavsko plačo, je dal pri tem vodja demokratske večine McCormick. Dejal je: "Po mojem mnenju je ena najbolj zlobnih stvari, primerjati moža v armadi pri \$21. na mesec s civilnim delavcem. Zadnji sicer dobiva večjo plačo, toda od njega so odvsnili žena in otroci in plačevati mora za najemnine, obleko, živila in vse drugo."

SMRTNA KOSA

Pueblo, Colo. — Tukaj je podlegel težki bolezni dobro poznani in ugleden rojak ter odlični slovenski odvetnik Mr. Matt J. Kochevar. Precejšnjo vrsto let je uspešno vodil predsedništvo nadzornega odbora podporne organizacije Zapadne Slovenske Zveze, da je na vsaki konvenciji žel priznanje za svoje delo. Kljub bolezi, je na prošnjo delegatov tudi na zadnji konvenciji ponovno prevzel ta urad. Toda kruta smrt je pretrgala nit življenja. — Sorodnikom in prizadetim sožalje, njemu pa R. I. P.

PREDPISI GLEDE SPOSOBNOSTI OMILJENI

Chicago, Ill. — Kakor se je izrazil državni naborni direktor, so predpisi glede telesne sposobnosti za vojaško službo znatno omiljeni. Tako bo z ozirom na zobovje sposoben vsakdo, da le lahko je in prebavi vojaško hrano. Tudi glede vida niso več tako natančni.

Hitlerju in to zna nekaj pomeniti.

NEMSKO VOJAŠTVO NAVELIČANO VOJNE

Moskva, Rusija. — Iz izjav, ki jih podajajo nemški vojaki, ki so prišli v rusko ujetništvo, je telesna odpornost kakor tudi borbeni duh nemškega vojaštva tekom zime globoko padla. Kar jih vzdržuje še pri volji, da popolnoma ne popuste, je edino uspeh, ki si ga obljublja, jo od napovedovane pomladne ofenzive.

Eden teh ujetnikov, namreč neki zdravnik, je povedal, da je bila nemška armada ob začetku lanske ofenzive v zelo dobrem stanju. Čim bolj dolgo pa

se je vojna vlekla, tem bolj je padalo tudi razpoloženje. Uši, ozeblina, pomanjkljiva obleka, premalo oddiha, vse to je pripomoglo, da je zdaj razpoloženje zelo klaverno.

Neki drugi ujetnik je omenjal, da se je med nemške vojaške zaneslo splošno prepričanje, da Rusi vse ujetnike pobijejo. Zato pa je mnogo Nemcev raje izvršilo samoumor, kakor pa bi se dali ujeti. Obenem je pripomnil, da Nemci nasprotno ne ravnaajo posebno obzirno z ruskimi ujetniki.

VLADA DOLOČILA CENE POTREBŠČINAM

Washington, D. C. — Vladna administracija za cene je izdala zadnji ponedeljek odredbo, ki določa najvišje cene, po katerih se smejo prodajati razne vsakodnevne potrebščine, da se s tem prepreči dobičkarstvo od strani trgovcev. Predmeti, ki pridejo s to odredbo v poštev, so razdeljeni v tri skupine. V prvi skupini so likalniki, radiji, gramofoni ter peči, kuhinjske in za greetje; za te stvari je določena tista cena, po kateri so se prodajale zadnji četrtek. V drugo skupino spadajo pisalni stroji, kateri se smejo prodajati po ceni, ki je veljala 5. marca. V tretji skupini pa so vakuum čistilci ter refrigeratorji, za katere je določena cena, kakor je bila od 1. do 15. oktobra lani. Odredba stoji v veljavo s prihodnjim ponedeljkom ter je določeno, da mora biti na vsak predmet vidno prilepljen listek s ceno, po kateri se prodaja. Kakor se je v odredbi poudarjalo, je prihajalo na administracijo na tisoče pritožb, da trgovci navijajo cene tem potrebščinam, kar pa je neutemeljeno, ker je produkcijska cena ostala na prejšnji višini.

MOŠKI BODO POPISANI GLEDE DELA

Washington, D. C. — Potom lokalnih nabornih uradov bodo razposlane tekom tega tedna okrog 40 milijonom moških šrom dežele vprašane pole, na katerih bodo morali ti natančno navesti vse podatke glede svojega dela, namreč, kje so zaposleni, kako opravilo vrše in za kako delo so najbolj sposobni. Dobljeni bodo te pole vsi tisti, ki so v starosti od 20 do 44 let, torej tisti, ki so se registrirali za vojaščino, in še ne služijo pri oboroženih silah. Namen tega popisovanja je, da bo vlada vedela, koliko delovnih moči ima dežela, in v kakih strokah so te izurjene.

— Ali ste že kaj prispevali za ubogo trpečo staro domovino? Ako še ne, položite čimprej mal dar, domovini na altar!

ZAVEZNIŠKE SILE MORALE NAPRAVITI UMIK

Levo krilo, ki so ga držali Kitajci, vrgli Japonci nazaj. — Glasom kitajskih poročil vodi Japonska priprave za napad na Sibirijo. — Pogajanja z Indijo ugodno potekajo.

KRATKE VESTI

— London, Anglija. — Eden tukajšnjih listov je v torek zapisal, da se vrše v severni Švedski veliki vojaški manevri, a, da je to le maska, pod katero skriva Švedska splošno mobilizacijo; čuti se baje namreč ogroženo zaradi močnih nemških koncentracij ob baltskem obrežju.

— Kairo, Egipt. — Grški kralj Jurij in min. predsednik Tsouderos, ki sta zdaj v izgnanstvu v Kairo, nameravata v kratkem oditi na uradni obisk v Zd. države, da se tamkaj razgovorita o evropski preureditvi po vojni ter o obnovitvi Grčije.

— New York, N. Y. — Tekom prvega tedna v aprilu bodo, kakor je razdelila načelnikov armadnega zdravniškega kora, poslana vsem zdravnikom, dentistom in živinozdravnikom v Zd. državah vprašane pole, na katerih se bodo ti lahko izrazili, za kako vrsto vojne službe bi bili pripravni.

AMERIŠKO OPORIŠČE OB RDEČEM MORJU

Asmara, Eritreja. — Ta dežela, ki je bila prej del italijanske imperije v vzhodni Afriki, a so jo pozneje z Abesinijo in Somalijo vred zasedli Angličani, je zdaj pozorišče živahne aktivnosti delovnih sil pod ameriškim vodstvom. Na stotine ameriških inženirjev in izurjenih delavcev je zaposlenih, da postavi tukaj orožarno, katera bo zalagala za vojni blagom čete na bližnjem vzhodu. Za navadno delovne sile pa se uporabljajo Italijani in domačini. Vse delo je šele v početnem razvoju, toda, kako bo dalekosežno, se razvidi že iz priprav samih, kajti zunanje lice pokrajine je v veliki meri že popolnoma izpremenjeno. Največja težava, ki jo občutijo Amerikanci, je podnebje; vlada namreč vročina 120 stopinj, povrh je pa še soparno in vlažno.

40 MILJ NA URO V VELJAVI

Chicago, Ill. — Po naročilu gubernerja Greena je državni direktor za javno varnost odredil zadnji ponedeljek 40 milj na uro kot najvišjo hitrost za avtomobile v Illinoisu. Državni cestni policiji je naročeno, naj opozarja avtomobiliste, ki bodo hitreje vozili. Odredba sicer ni zakon, vendar pa se najbrž nihče ne bo pritožil proti njej.

AVSTRALCI GRADIJO UTRDBE

Na sliki vidimo avstralsko delavstvo, ko v vročini 100 stopinj gradi utrdbesne obseve svojega kontinenta, pri mestu Darwin, katerega so japonski aero plani že večkrat bombardirali.

VESTI O DOMOVINI

Časnikar William Humphreys, piše o generalu Dražu Mihajloviču, kako on vodi vojsko četnikov proti armadam osišča in dosega uspehe, kakoršnih bi malokdo pričakoval.

General Draža Mihajlovič, Jugoslovanski Robin Hood, vodi vojsko četnikov proti armadam osišča

(William Humphreys)
London, 28. februarja (Wide World) — Nekatere v pečinah jugoslovanskih planin sredi zaneženih gozdov je dom Balkanskega Orla — generala Draže Mihajloviča.

O natučni legi, kje je mogoče samo ugibati, kajti četniški vodja, ki je prisegel, da se bo boril za vrnitev svobode svoji domovini, menja svoje glavno bivališče zelo pogosto in nenadno. In ne sporoča nacijem svojega novega naslova.

Neverjetno. Za njegovo glavno je razpisana mastna nagrada. Kakor že, njegovo ozemlje je zadnji svobodni otok med angleškim kanalom in ruskim bojiščem, ki se pomalja iznad osiščne poplave v Evropi.

Pod Mihajlovičevim poveljništvom je okrog 100.000 mož, pripravljenih boriti se do zadnjega; večina njih so gorjanci, ki gospodarijo na ozemlju z obsegom okrog 20.000 kvadratnih milj. Nahajamo jih v Bosni, Hercegovini, Črni gori in v zahodni Srbiji — krajih, kjer so naciji posebej nedobrodošli.

Štiri pokrajine, kjer četniki nosijo svoja življenja na prodaj za uničenje glavne železniške proge med nemškimi vojnimi tovarnami in nacijskimi oporišči v Bolgariji in Grčiji.

Po tej prog, kjer so v mirnih časih vozili razkošni Orient Ekspresi, sedaj drdrazo nacijski tovorni vlaki — skozi Beograd do Niša. Tam se proga razcepi v dve, prva gre skozi Bolgarijo do Carigrada, druga do Soluna in Egejskega morja.

Med Beogradom in Nišem se zbirajo Mihajlovičevi razbijalci vlakov. Rušenje mostov, rahljanje tračnic, podkivanje ognja v tovrne vlake, ko počasi sopihajo po strmini navzgor s tovori streliva, je opravilo četnikov.

Tudi stvari v večjem obsegu se dogajajo — napadi na vojašnice, napadi iz zasede na pomikajoče se sovražne oddelke in delovanje izučeni oddelkov, ki poganjajo v zrak smodnišnice.

Četniški način bojevanja — ki so ga balkanski narodi izpopolnjevali odkar so Turki l. 1529. vdrli do dunajskega obzidja — je prisilil Nemce in Italijane k nadzorovanju ozemlja z mnogimi tisoči vojaštva.

Največje priznanje so dali vitkemu plavolasemu generalu, staremu devet in štirideset let, Nemci sami, ki so lansko jesen morali poslati pet divizij v Jugoslavijo.

Jugoslovanska vlada v Londonu upa, da bo pomlad, ki prihaja na Balkan z novim pregrijalom listja prinesla pomoč razredčenim vrstam četnikov pri njihovem delovanju.

Za hitra sporočila Londonu

uporablja Draža Mihajlovič močan premični radio — "zelo premičen", pravi neki jugoslovanski poročevalec iz Londona.

Za manj važna in bolj podrobna sporočila uporablja posebne kurirje, ki poznajo vsako gorsko stezico, vsak prelaz in vsako skrivno pot čez mejo.

Prvo suho poročilo, ki je prišlo v London, je govorilo, da so se zbrale "gorske straže" in da "delovanje napreduje v skladu z načrti". 29. novembra pa je Mihajlovič, čeprav sam obkrojen, poslal po radiu v svet besede:

"Živel branitelji Tobruka!"
V mesecu decembru in januarju so poročila iz Turčije in iz Švice začela dodajati razlage suhoparnim generalovim vestem. Že 22. novembra je nemška vlada v Berlinu sporočila, da so se nemiri v Jugoslaviji razvili do obsega državljanske vojne. "Vladine čete", je Berlin razlagal rastoče sitnosti, "so v hudih bojih s 'komunisti'".

Za Mihajlovičeve ljudi pomenijo "vladine čete" Jugoslovane, ki so se prodali Nemcem, peto kolono in hrvaške teroriste. Sami so dobili ime 'komunisti', kot vsakdo, ki se upira nacijem.

V mesecu novembru je bila Mihajlovičeva utrdba malo mesto v srednji Srbiji. Potem so ubili 23 nemških vojakov in naciji so zahtevali krvavo plačilo, sto krat večje. Tako so obkolili in pobili 2300 mož, žena, dečkov in deklic tega mesta in okoliških vasi in kmetij.

Drugo maščevanje nacijev, pripovedujejo, je bilo divjanje bombnikov, ki so do tal porušili mesti Šabac in Rudnik in druge četniške utrdbes.

Po zadnjih uradnih sporočilih, ki so jih izdali v Londonu 6. novembra, je bilo od nacijskega navalna lanske spomlad do tedaj ubitih okrog 340.000 Srbov, mož, žena in otrok.

Odločnost četnikov, po poročilih iz Londona, ni nikdar popustila, navzlic streljanju množic, o katerem poročajo. Njihovo geslo je, da je vsak Jugoslovanski vojak in "kdor ni z nami, je proti nam".

Svetel žarek v temotni sliki je dejstvo, da Mihajlovičevi so mišljeniki vidijo v njem drugega Robina Hooda. Zelo pogosto, pravijo poročila, se je Mihajlovič z enim ali dvema tovarišema izmuznil skozi osiščne straže in se vtihotapil v mesta z nemškimi posadkami, ter posedal za policiem po znanih gostilnicah.

Pri takih in podobnih pustoševnih se Mihajlovič boji samo tega, ker se težko ustavlja smehu. Nekoč, ko je sedel zraven nacijskih častnikov in poslušal njihovo učeno razpravo o načinih in sredstvih, kako bi ga ujeli, je komaj in z veliko težavo zadržal smeh.

(Dalje na 4. strani)

AMERIKANSKI SLOVENEK

Troj in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izšaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevorov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaje in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Nalozbo uređništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Table with subscription rates for various durations and regions (North America, Europe, etc.).

Dopisi važnega pomena se hitro objavijo morajo biti poslani na uređništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldna. — Na dopise brez podpisov se ne ozira. — Rokopisov uređništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

“KOLIKO PA MI STORIMO...?”

Naš dopisnik iz Joliet, ki objavlja tedensko zanimive vesti in odmeve, in med temi prav jedrnat komentarje od časa do časa, je zadnji teden omenil v svojem dopisu, kako nasprotni tabor dosledno deluje za svoja društva, časopise in druge svoje ustanove. Prav zanimiv je bil tisti del dopisa in je škoda, da bi šel neopažen mimo naše javnosti. Ko dopisnik pove, kako nasprotniki žrtvujejo čas, denar in drugo pri nabiranju novih članov za njihova društva in novih naročnikov za njihove liste, potem zastavi važno vprašanje: “Koliko pa mi storimo za naše katoliške organizacije in naše časopise?” Nato ugotavlja, da imamo katoliški Slovenci svoje župnije po skoro vseh večjih naselbinah, pa pravi, “pa so nekatera katoliška društva tam vkljub temu manjša nego njihova. Naša KSKJ je najstarejša organizacija te vrste v Ameriki in posluje že skoro 50 let, pa nima niti skoro polovico toliko društev, kot jih ima njihova. Mi imamo tudi DSD, ki že tudi posluje nad 25 let in bi bila lahko razširjena vsepovsod, ker je tudi nad 100% solventna finančno ter bi se lahko v vsaki naselbini dobilo toliko ljudi, da bi društvo ustanovili, pa se noče nihče potruditi. O naših katoliških rojakih lahko rečemo, da smo brezbrizni in se preveč na druge zanašamo, a “naprednjaki” se pa ne zanašajo na nikogar, ker oni vsi delajo za svojo stvar.”

Zadeva, o kateri piše jolietški dopisnik je vrlo važna. Tako važna, da bi morala dvigniti slehernega katoliškega Slovence k vprašanju: Kaj pa je z nami, da smo taki?! Nam se zdi ta zadeva tako važna, da želimo o njej spregovoriti svojo besedo. Čutimo, da se tudi nas tiče in v naprej povdarimo, da se mi ne skušamo postaviti na kak oder pred javnost, pa peti drugim levite, zakaj ni tako med nami, kakor bi moralo biti itd. Ne, čutimo se tudi sami krivim in del onih, katerim nam vsem veljajo te besede.

Med ameriškimi katoliškimi Slovenci je bila najživahnejša doba od 1923 pa tja do zadnje depresije leta 1931. Tistih osem let se je storilo za poživitev katoliške miselnosti med nami več, kakor kdaj prej in pozneje. Tu imamo v mislih poživitev katoliške miselnosti v javnosti na splošno, ne le v gotovih krajih in krogih. V tem času se je KSKJ skoro podvojila. Te resnice ne more ovreči nihče. Odkod pa je prišla tista živahnost v naše vrste? Ste razmišljali že kdaj o tem? Poglejmo malo.

Poživitev v vrste katoliških Slovencev so prinesli katoliški shodi. Leta 1923, ko se je vršila v Clevelandu konvencija KSKJ, je bil prvi katoliški javni shod v Gordon Parku, katerega se je udeležilo veliko ljudi. Govorniki, kolikor jih je bilo, so narod navdušili. Ljudstvo je spoznalo, da imamo tudi katoličani nekaj, kar se da bolj zagovarjati in bolj predstaviti, kakor morejo predstaviti svoje zmotne miselnosti nasprotniki. Saj na naši strani je vendar resnica, ki je stara že več, kakor 2000 let. Ljudje so dobili pogum in navdušenje in od tod je izvirala delavnost za katoliška društva in katoliške časopise. Sledili so po vsej deželi katoliški shodi z velikim uspehom. To gibanje je končalo s sijajnim vseslovenskim katoliškim shodom v Lemontu leta 1929, ki je bil krona razgibanosti v naših katoliških vrstah.

Po vseslovenskem shodu pa je ta aktivnost začela kar vidno popuščati. Potem je prišla čez par let še depresija, splošna brezposelnost in vse je nekam ohromelo v tem oziru. In vendar bi ne smelo! Takrat je nas zajela gospodarska depresija, zdaj je nas zajela nekaka miselna depresija. Kar nekam mislimo, da je vse brezpotrebno. Kaj bi se mučil in trudil, misli ta, misli oni in drugi in končno menda vsi tako več ali manj mislimo. In prav to je usodno! Kar v naprej je obupanje pri vsaki akciji. Koliko nam to obupanje že ne škoduje, pa nas zadržuje še razne predsodki glede tega in onega in tako tavamo v neki letargiji — zaspanosti in otrpelosti, kakor bi viseli med smrtjo in življenjem. Prav res, tak je naš položaj. Ali ni rešitve iz tega položaja? Mi upamo, da je!

Jolietškemu dopisniku smo kar hvaležni, da je nam dal priložnost s svojim dopisom, da moremo glede tega z besedo na dan. In to čutimo, da je treba čimpreje, ne potem, ko bi bilo že prepozno. Prav letos je treba s to besedo na dan! Zakaj? Zato, ker letos ima svojo konvencijo KSKJ.

Kaj ima pa KSKJ pri tem opraviti? Veliko, veliko! Kako? KSKJ je katoliška organizacija. Kot taki njej ne more biti, niti ne sme biti vseeno, kakšne razmere vladajo v splošnem v naši slovenski javnosti. Prav njej mora biti še posebno na tem, da prevladuje med našim narodom močna katoliška miselnost. Zakaj? Zato, ker močnejša ko bo med našim narodom tu v Ameriki katoliška miselnost, večja bo njena možnost, da rekrutira iz vrst tega naroda novo članstvo. KSKJ ne more pričakovati, da bo dobivala naraščaj iz brezverskih vrst. Nikakor ne, ker tam imajo svoje jednote, za katere se prav močno brigajo. Njeno mesto in njena bodočnost je edino med katoličani. Zato mora biti tudi njeno zanimanje posebno veliko, da ta miselnost med našim narodom stoji močno. KSKJ to pa tudi po možnosti dela in pospešuje, zakar ji vsa čast in priznanje. To omenjamo le zato, da pokažemo, kako velik delež ima pri tem tudi KSKJ. In letos, ko bo njena konvencija, je njej in drugim dana v tem oziru še posebna priložnost, ki jo je treba izrabiti. (Konec jutri)

SLOVENSKA DRUŽINA DALA DVA SINA NA ŽRTVENIK NOVE DOMOVINE North Chicago, Waukegan, Ill.

Že v zadnjem dopisu iz Waukegana, je bilo omenjeno kako težko je bila prizadeta tukaj poznana, ugledna in spoštovana Ivanetičeva družina iz 1034 Park Ave., North Chicago, ki je v sedanjih vojni izgubila že dva svoja sinova. Naj sedaj sledi malo bolj natančen opis obeh pokojnih, njima v spomin, ki vta morala tako mlada darovati svoji življenji za svobodo in demokracijo.

Joseph Ivanetič je bil rojen 26. januarja 1920 in je pohajal tukajšnjo farno šolo Matere božje ter Waukegan Township High šolo. Med šolskimi počitnicami je delal kot “cady” na Old Elm Country Club v Lake Forest, Ill. — Leta 1938 se je vpisal v U. S. Naval Reserve v Glenview, Ill., dne 5. decembra 1939 je pa vstopil v redno mornarico v Great Lakes, kjer se je večal do 5. marca 1940, nakar je bil poslan v Bremerton, Wash. in bil dodeljen ladji “U. S. S. Enterprise”, katerega nosi letala ter bil zaposlen kot radio operator na letalu. Meseca marca 1941 je bila njegova ladja v popravilu v Bremerton, Wash. in je ob tej priliki dobil 30 dni dopusta in se je vrnil v službo dne 30. marca 1941. Ob priliki proslave 50 letnice Amer. Slovencev smo ga še imeli priliko videti v dvorani sv. Štefana v Chicagi, ki se je udeležil proslave, nakar je še isti večer odhajal v Kalifornijo, kjer se je tedaj nahajala njegova ladja.

Skoro ves čas je bila njegova ladja v službi ob Havajskih otokih (Pearl Harbor) in prav tako tudi onega usodnega dne 7. decembra 1941. Nikdar pa ni v svojih pismih omenil o trpljenju in grozotah, ki so ga morali prestajati ondotni prebivalci. Omenil je le, da je zanj največje božično darilo to, da je ostal pri življenju.

Dne 10. februarja so pa domači dobili žalostno vest, da je letalo, s katerim je bil na straži, bilo primorano pristati na morju, ker mu je zmanjkalo go-

riva in tako se je letalo pogreznilo v morje. Dasi sta se radio operator in pilot rešila ter se je bližala pomoč, se Joseph Zal ni mogel dolgo vzdržati na površju in so ga pogoltnili morskivalci. Še isto popoldne so se zbrali vsi častniki in moštvo ladje ter prisostvovali pri “service”.

Drugi sin omenjene družine Pavel, ki je dal življenje za domovino in svobodo, je bil rojen dne 7. junija 1918 in je tudi obiskoval domačo farno šolo Matere božje v Waukeganu, pozneje pa Waukegan High School. Leta 1938 se je vpisal v U. S. Naval Service v Glenview, Ill. in vstopil v aktivno službo meseca avgusta leta 1940. Za časa bivanja v Glenview, je bil inštruktor radio operatorjev. Dokler je bil v Glenview, ga doma niso mnogo pogrešali, ker je prišel vsaki večer domov in se zjutraj podal nazaj v službo. Tudi se je lahko preoblekel v civilno obleko, dokler mu ni bilo treba iti nazaj v službo. — Dne 27. decembra nas je zapustil in bil premeščen na znano letališče San Pedro, California, kjer je bil pridružen aeroplanski straži (Aeroplane coast guard). Dne 7. februarja je bil že premeščen v Sand Point, Washington, znano letališče blizu mesta Seattle, Wash. Zaradi slabega vremena jih je vzele pet dni, da so preleteli z letališča v Californije v državo Washington.

Dne 26. februarja so pa starši prešli od Navy departmenta v Washingtonu, D. C. žalostno brzojavko, da sta se Paul in njegov pilot dne 24. februarja izgubila nekje v Puget Sound. Baj se radi slabega vremena bila prisiljena pristati na nekem malem otoku in ko je nevihta prenehala, sta se zopet odpravila naprej. Od takrat ni bilo o njih nobenega glasu več ter je bilo omenjeno, da ju še vedno iščejo. — V pismu njegovega poveljnika, pisano dne 1. marca, 1942, je poročano bolj natanko o celem dogodku, kako se je vršila žaloigra dne 23. februarja. Tam poroča, da kakor hitro je nehal radio delovati, so takoj zaslutili, da se je moralo nekaj zgoditi. Takoj so

tudi poslali patroljo ladje in letala proti tistem mestu, odkoder je bil poslan zadnji glas. Tudi drugi dan so ladje in letala opazovala in pregledovala okolico nad 50 milj na okoli, pa ni bilo nobenega drugega znaka, kot samo sumljiva oljna lisa na vodi, nekako pet milj od mesta, odkoder se je slišal zadnji njihov glas. Morje na tistem mestu je 430 čevljev globoko in ni dosti upanja, da bi se pripravili in ga preiskali.

V pismu, katerega je sam pisal domov in nosi datum 23. februarja in je torej bilo odpisano malo prej, ko je šel v službo, — (njegova služba je bila po štiri ure na dan z letalom opazovati morskobalo in morje v okolici 500 milj, če bi se hotela kaka sovražna ladja ali letalo približati) — omenja, da je prošil za dopust v nedeljo 22. februarja dopoldne in ga je dobil do 1. ure popoldne ter da je šel v cerkev k maši, bil pri spovedi in sv. obhajilu.

To sta torej dva prva slovenska fanta iz naše naselbine, ki žrtvovala svoji mladi življenji na nevarnih pozicijah v obrambi domovine. S težko prizadebo družino sočustvuje vse slovensko občinstvo v North Chicagi in Waukeganu in izraža svoje globoko žalje.

Jennie Keber West Pullman, Ill.

KAJ NOVEGA NA WEST PULLMANU

Kampanja Amer. Slovencev je v polnem teku. Vsak naročnik bi se moral zanimati za to kampanjo, ne samo zastopniki in zastopnice lista. Torej dragi naročniki in naročnice, vsi na fronto še teh par tednov in vsak naročnik naj dobi enega novega, pa bo kampanja prav lepo izpadla. — Tukaj pri nas na West Pullmanu je bolj težko za agitacijo, ker nas je le malo Slovencev in še to je vse raztrešeno, povrh je pa še večina takih, ki jim je katoliško časopisje deveta briga. Torej še enkrat dragi naročniki po drugih naselbinah, kjer imate več prilike, vsi na fronto in za veliko novih ter stalnih naročnikov za Amer. Slovence.

Kakor mi je pravil naš naročnik Frank Gabriel, nu je vihar, ki je divjal 16. marca, napravil veliko škodo na poslopju na njegovi farmi. Njegovega sosedu, da je pa kar 50 košiči ubilo ali potopilo, ko je odneslo celi kurnik ter ga razbilo.

Isti dan, 16. marca, je nagloma umrl zadet od srčne kapi Mr. Anton Ule. — Kakor sem izvedel, so se dan poprej še “pošpasali”, da sta sedaj že dve ženski druga za drugo umrli, kdo da bo sedaj na vrsti in da je rekel, da bo zopet ženska, ker v tretje gre rado. Toda, drugo jutro je pa njega pograbilo na delu, da je bil takoj mrtev. Delal je v Pullman Shop. — Doma je bil iz Ribnice na Dolenjskem, Jugoslavija in je bil star 48 let. Tukaj je živel 30 let. Tukaj zapuščala samo eno sestro, Angelo Arko. Bil je član društva št. 187. SNPJ. Pokopana je bil iz cerkve sv. Rožnega venca na 11300 Str. So. Park Ave. in od tam na Holy Sepulchre pokopališče. — Torej dra-

gi čitatelji, bodimo pripravljene, zakaj ne vemo ne dneva ne ure, kdaj nas Bog pokliče.

Pod zdravniško oskrbo se še vedno nahaja na W. Pullmanu Mr. Frank Klun. Prav tako tudi Mr. Joe Janc in Agnes Velkoverh. Na Pullmanu pa Mr. Joe Knaus in Mr. Tome. — Močno je bil zbolel tudi Mr. Joe Resman, kateremu se je pa že obrnilo na bolje in je upanje, da skoro okreva. — Vsem želimo skorajšnjega zdravja, ki je več vredno ko vse drugo na svetu.

Postni čas se že bliža svojem koncu. Tukaj pri nas bo zopet letos, kakor je bilo že zadnjih par let, vse zaprt na Veliki petek od 12. ure popoldne pa do 3. ure popoldne, da se ljudje lahko spominjajo smrti Kristusove in pa, da je ta dan nekaj posebnega, nekaj več, kakor so drugi dnevi, čeprav ta napredni pravijo, da je vse skupaj “humbbug”.

Vsem naročnikom in čitateljem lista ter vsemu uređniškemu osebju želim prav vesele in milosti polne velikonočne praznike in veselo alelujo, listu pa veliko novih naročnikov!

Martin Golobich

FILIPINEC NAPOVEDUJE OFENZIVO ZAVEZNIKOV

Washington, D. C. — Filipinski domačinski komisar Elizalde je imel zadnje nedeljo po radio govor, ki je bil namenjen predvsem Norvežki, in v njem je omenil, da bodo zavezniki kmalu v ofenzivi, ter povdaril, kadar bo do tega prišlo, bo osiše izgubljeno. Norvežani in Filipinci, je dejal, imajo isti cilj, namreč rešitev domovine izpod napadalcev. O Norvežanih, pravi, je prepričan, da se bodo bojevali proti osišču do zmage, in isto velja tudi o Filipincih.

NEKAJ SLOVENSkih MOLITVENIKOV se še dobi

Le po par izvodov spodaj navedenih slovenskih molitvenikov se še dobi v naši knjigarni. So pa vsi tiskani z drobnim tiskom. Z velikim debelim tiskom se slovenskih molitvenikov zdaj ne dobi.

- List of religious books for sale with prices: "DUŠNA MLADOST", "KRAH ŽIVLJENJA", "MARIJA KRALJICA SRC", "ROŽA MARIJA", "SVETA POMLAD", "VIR ŽIVLJENJA IN SVETOSTI", "ZDRAVA MARIJA", "ŽIVLJENJE MOJEGA ŽIVLJENJA", "ZVEZA LJUBEZNI".

“AMER. SLOVENEK” 1849 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Nov grob v Clevelandu

Cleveland, O. — Po kratki in mučni bolezni je na svojem domu na Carrey Ave. umrla Apolonija Keržičnik, v starosti 61 let. Tukaj je živel 34 let. Zapuščala soproga Avgusta in pet otrok; tri hčere in dva sina. Bila je članica podružnice št. 25, SZZ. Pokopana je bila zadnje soboto 21. marca iz cerkve sv. Vida na Calvary pokopališče.

Smrt kosi

Frontenac, Kans. — V bolnišnici v Girard, Kans., je umrl dne 17. marca rojak Frank Smole, v starosti 70 let. Doma je bil od St. Ruperta, na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 36. leti. V Chicagi zapuščala sina, snaho in nekaj vnukov.

Nesreča kanadskih rojakov

Schumacher, Ont., Canada. — V petek, 13. marca so severozahodno od Timminsa obtičali v snegu štirje možje, med njimi dva Slovence in sicer Kraševac Ivan, star 36 let, doma iz vasi Metulje pri Cerknici na Notranjskem, ki je bival v Timminsu 15 let ter John Ponikvar, rudar, doma iz vasi Jezero pri Cerknici, ki je bival v Timminsu 16 let. Poleg omenjenih sta bila mrtva še dva Francoza. Ko jim je avto obtičal v snegu, so se vsi obnemogli vsedli v avtomobil, kjer jih je zadel plin, prihajajoč od motorja, kateri vsled zamašene cevi ni mogel uhajati na prosto. Našla sta jih neki Fred Lauzen in Josip Gregorič v soboto 14. marca.

Izžrebani so bili

Cleveland, O. — Pri žrebanju registrance za vojaško službo v Washingtonu, D. C., je bilo iz okraja Cuyahoga izžebanih osemnajst Slovencev.

Smrtna nesreča

Meadow Lands, Pa. — Slovenski mladenič 21 letni Frank Lisjak, mlajši je dne 11. marca iz neznanega vzroka četrtilje od doma splezal na telefonski steber. Tam je prišel v dotiki električne žice visoke napetosti in bil na mestu ubit.

Buy Defense Bonds and Stamps

I NEED YOUR HELP

TARZAN (417) VOJNI KRIK

Tarzan je začutil duh po opicah, zato je tako izzivalno govoril s poglavarjem. Potreboval je le še nekaj minut časa.

VOJNI KRIK

Toda poglavar ni odlašal. Naglo je stekel proti Tarzanu z dvignjeno piščo, da mu jo zasadi v srec.

VOJNI KRIK

V tem trenutku je Tarzan dvignil svoje noge in z njimi hudo zadel napadalca.

VOJNI KRIK

Divjaki so se silno razburili. Dvignili so se naprej s strašnim vojnim krikom.

PISMO IZ NEW YORKA

March 21, 1942.

Veste, gospod urednik, pri nas v New Yorku je danes začetek pomladi, zato sem se namenil, da bom napisal kaj veselega. Ko bodo Vaši naročniki brali te vrstice, bo pomlad povsod še zelo mlada, zato je lahko kaj veselega tudi za tisti dan.

Ali Vi tudi kaj poslušate na radio klepetanje kakšne tako imenovane "Round Table Conference"? Pri nas včasih poslušamo in tako se je zgodilo, da so oni dan sedeli ob radiu za poslušanje take "okrogle mize" trije Srbi, dva Hrvati in en Slovenec. Mimogrede povedano, tu v New Yorku ni prav nič nenavadnega, da Srbi, Hrvati in Slovenci skupaj sodijo. Upam, da tudi drugod to ni preveč nenavadno.

Ko je bilo "okrogle mize" konec, so kar obsedeli in po svoje naprej modrovali. Svetovna politika, vojska, mir, svet po vojski in tako dalje.

Pa pravi Slovenec: "Pomenimo se, kako naj bi po našem mnenju bila ustvarjena po vojski naša Jugoslavija. Ostali svet bodo že drugi brez nas uredili."

Pa se oglasi Srb: "Jaz mislim, da ne bo dobro, če se zdaj o tem pogovarjamo. Slovenci imate čudne misli o bodočnosti Jugoslavije, Hrvatji pa še bolj čudne. Stavim glavo, da si bomo v treh minutah v laseh, če se začnemo o tem pogovarjati."

Slovenec je odprl usta za protest, pa je ga je prehitel Hrvat:

"Kaj blebeteš, brate? Hrvatje nimamo prav nič čudne misli o bodoči Jugoslaviji, če iz vzameš tiste, no, saj sam veš, katere mislim."

"Hrvatje ste sploh zoper Jugoslavijo..."

"Šti, brate! Tistih par odstotkov, ki sem jih prej imel v mislih, še davno niso hrvatski narod. Kar nas je pravih Hrvatov, smo za Jugoslavijo, za novo Jugoslavijo. O tem se ne more več sumničati. Poročila prihajajo čez morje, da je naš narod tam že do grla sit te svobode, ki mu jo je baje prinesla tista Neodvisna. Naj se gre soliti! Morda je še pet odstotkov našega naroda proti upostavitvi Jugoslavije. Le še malo počakaj, pa bo kmalu ostal Pavelič sam. Trda je šola, uči pa izvrstno. Hrvatje bodo še bolj vneti Jugoslavoani v doglednem času kot vi Srbi. Vaša Velika Srbija, ki z njo strašite, bo še največja ovira za novo Jugoslavijo..."

Ni mogel končati misli, Srb mu je planil v besedo:

"Pusti ti pri miru Veliko Srbijo! Nekateri naših so res nekoliko zašli na čudna pota, ampak to je le znak trenutne zmedenosti. Naravna reakcija zoper tiste nesrečne dogodke, ki nas vse bole. To se bo lepo izgledilo, morda bo pa vzelo še nekaj časa. Jugoslovanska misel bo zopet buknila na površje in prešnila dušo vseh Srbov brez razlike mišljenja. Verjemi, brate, Srbi ne bodo razbijali Jugoslavije, če je le vi drugi ne boste."

"Pa govorite in pišete: Hrvatje so nas prevarili. Z njimi nikoli več pod eno streho! Celo maščevanje obetate..."

"Pusti te reči! To so znaki bolezni, ki jo lahko razumemo, zakaj je izbruhnila. Bo minilo, ko se zavemo strašnega položaja. Mi imamo skupno s Hrvati in Slovenci dovolj vzroka, da obrnemo svoje puščice tja, kjer je naš skupni sovražnik. Kar se pa tiče ideje o Jugoslaviji med nami Srbi, pa pomisli samo tole: Mi Srbi imamo kralja svojege rodu. Peter II. je naš simbol. Vi Hrvatje in Slovenci ne vidite v kralju tistega, kar vidimo v njem mi. Toda to je drugo vprašanje. Ne mislim tu načenjati vprašanja monarhije ali repu-

blike za bodočo Jugoslavijo, kot ga večkrat načenjajo Hrvatje in Slovenci. To pustimo za drugič. Samo to hočem poudariti, da Srbi vsekako držimo na svojega kralja. Želimo Petru II., da bi prišel na prestol bodoče Jugoslavije in dolgo ter srečno vladal. To je kar gotova stvar. Ali pa vi mislite, da mu mi želimo po vojski dati manjšo državo v roke kot jo je že imel pred letom dni, čeprav le za dober teden? Kdaj je še kak vladar rajši vladal majhni državi kot veliki? Nikoli! Vsak ima rajši veliko. In narod, ki mu kak kralj vlada, ima tudi rajši več zemlje ko manj. Že samo s tega vidika je kar gotovo, da bomo Srbi polagoma vsi za Jugoslavijo in bo šla tista sanja o zgolj Veliki Srbiji kmalu med staro šaro. Saj mora iti. Čeprav se imenuje Velika Srbija, bi bila vendar presneto majhna. O tem razmišljajte, bratje, pa boste videli, da je vse klepetanje o Veliki Srbiji prazna marnja. Seveda to še davno ni vse, ampak zdelo se mi je vredno, da to poudarim, ko se je že začel ta pogovor."

Ostala dva Srba sta prikimala, en Hrvat se je zamislil, drugi se je pa smehljaj. Takrat je Slovenec segel v pogovor:

"Zame je to prav zanimivo. Iz tega vidim, da ste Srbi in Hrvatje prav za prav istotako za Jugoslavijo, kakor smo Slovenci vedno bili."

Tedaj so se Srbi in Hrvatje v hipu čudovito "ujedinili" in so srepo pogledali Slovenca:

"Vi Slovenci ste pa za Jugoslavijo, to pa to! Vam je v mislih in besedah samo tista vaša 'zedinjena Slovenija', potem naj jo pa dobi kdorkoli, nas Srbe in Hrvatje naj pa vzame vrag..."

Slovenec je moral udariti po mizi, da je pomiril duhove.

"Prismo! Če se tu ali tam kdo od naših tako nerodno izrazi, s tem še davno ni rečeno, da govori ves narod. Pri nas je jasno ko beli dan, da hočemo Jugoslavijo nazaj. Le očitajte nam našo zedinjeno Slovenijo! Vam je lahko enim in drugim, ko niste imeli od zadnje vojne naprej tretjino svojih ljudi pod tujim jarmom. Mi hočemo po tej vojski nazaj mnogo več kot smo lani izgubili. Seveda hočemo zedinjeno Slovenijo, pa nismo toliko zaručani, da bi mislili: Zedinjeno Slovenijo bomo laglje dobili, če na Jugoslavijo pozabimo. Nasprotno! Saj nismo taki slepci. Jugoslavija ima precej jasne obljube, da bo upostavljena po vojski, Slovenija sama pa ne. Zato more upati na končno zedinjenje z brati, ki so po zadnji vojski ostali pod tujim jarmom, le, če nam boste vsi krepko pomagali, ne pa se prekljali med seboj. Če bi le vi Srbi in Hrvatje bili tako odločni Jugoslavoani kot smo mi Slovenci, pa bi bilo mnogo več upanja!"

Tako se je raznel, da so se začeli vsi — smejeti. Še nekaj časa so se pričkali, malo zares in malo za šalo, končno je rekel najzgovornejši Srb:

"Bratje, mi smo vsi skupaj malo trčeni. Eden se bolj glasno poteguje za Jugoslavijo ko drugi, končno pa drug drugemu ne zaupamo, da govorimo iz srca. Pustimo nespametna sumničanja ob stran in imejmo vero drug v drugega!"

Pograbil je za rame vsakega sosedu z eno roko in zapel: Iz bratskog zagrljaja...

Vsi so poprijeli in bilo je prav lepo slišati, ko je prišla pesem do besed: Slovenec, Srb, Hrvat...

Nardžič.

POSLUŠAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio ure od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Neki metodistovski pastor v Chicagu, po imenu J. C. Brown, je imel pred kratkim pridigo o abstinenca in v potrdilo, kako bi bila zmerost potrebna, je pastor razpostavil pred verniki nad sto praznih steklenic za pijačo, o katerih pravi, da jih je pobral na trati okrog cerkve.

RAZNOTEROSTI

KATOLIČANI V ANGLEŠKI ZRAČNI SLUŽBI

London. — Dva pilota, ki sta z letalom varno pripeljala preko Atlantika domov v Bermude otokov angleškega ministrskega predsednika Churchilla, sta katoličana. Eden, kapitan John Kelly Rogers, se je učil pri jezuitih v Clongowes Wood, v okrajju Kildare, drugi pilot kapitan Anthony Christopher Loraine, se je pa učil pri benediktincih v Downside. Star je 31 let in je v angleški zračni službi že od leta 1932.

MAŠA ZA MIR

Vichy. — Pokojni pariški kardinal Verdier, je vpeljal v svetišču Srca Jezusovega na Montmartru takimenovano mirno mašo ali mašo miru, ki se je darovala vsaki prvi petek v mesecu. Izgleda, da bo sedanjemu parski kardinal Suhard sledil stopinjam svojega prednika, kajti tudi on bere mašo vsak prvi petek v mesecu v omenjeni katedrali Srca Jezusovega na Montmartru.

DVA NOVA PARNIKA SO BLAGOSLOVILI

Los Angeles, Calif. — Dva nova parnika ("liberty ships"), katere sta bila spuščena v morje v ladjedelnici California Shipbuilding Corporation, sta bila blagoslovljena od katoliških duhovnikov. — "Pošlji svojega svetega angela, da varuje ta parnik in vse ki bodo z njim potovali, vsake poškodbe in nesreče" je bil klic in molitev Rev. Raymond J. O'Flaherty-ja, ko je blagoslovljal prvi desetstotonski parnik "Robert Morris". Rev. Michael John Clare, C. SS. R., vojaški kaplan v Fort Mc-

Arthur je pa blagoslovil drugi parnik z imenom "Zabulon Pike".

MILIJONSKI ZAKLAD IZ POTOPLJENE LADJE

San Francisco, Calif. — V bližini obrežja Nove Zelandije je bil leta 1940 potopljen parnik Niagara. Kot je nedavno poročal avstralski radio, so potapljači odkrili da je na ladji z celotno 2,400,000 angleških funtov zlata (okoli \$9,000,000 ameriškega denarja). Ladja je bila pogreznjena na morskno dno 400 čevljev pod morskno gladino. To je največja globina iz katere se je dosedaj posrečilo rešiti pogreznjene zaklade.

AVTOMOBILSKI OBROČI

Washington, D. C. — Nekaj se je pričelo govoriti, da bodo začeli pobirati avtomobilske gumaste obroče (tires) od privatnikov, toda sedaj se je oglašil administrator za cene in civilne zaloge Leon Henderson, da sedaj še ni nobenega tozadnega načrta, da bi se začelo od lastnikov privatnih avtomobilov pobirati gumijaste avtomobilske obroče. Povdarjal je, da se bo ta korak podvzelo le v skrajnem slučaju potrebe. In še tedaj, je povdarjal, bi se to najbrže tikalo samo odvisnih avtomobilskih gumijastih obročev, takimenovanih "spare tires". Torej glede tega ni še nikake določbe.

AMERIKA IN ANGLIJA DOVOLILI MOKO ZA GRČIJO

Washington, D. C. — Poroča se, da bo Amerika poslala tovorni parnik z 2,300 tonami moka, da nekoliko ublaži strašno lakoto na Gršem. To se bo zgo-

dilo v slučaju, če tega ne bodo ovirale osiščne oblasti. — Ameriška in angleška vlada sta pristali na prošnjo grškega vojnega reliefa in izdali tozadevno dovoljenje za tovorni parnik. — Druga namera je, da bi se težko prizadetemu grškemu ljudstvu odposlalo pomoč s Turške. Izvedelo se je, da je grška vlada pred kratkim dobila dovoljenje da pošlje v Švico za milijon švicarskih frankov denarja, za nakup kondenziranega mleka, katerega bi se porabilo za nezadostno prehranjene grške otroke.

POHVALA AMERIŠKIM VOJAKOM

London. — Med ameriški vojniki, ki so bili odposlani na Irsko, je tudi več katoliških fantov. Ti katoliški fantje vojniki, tako poroča dnevno časopisje v Londonu, hitijo ob nedeljah v razne katoliške cerkve, da se udeležujejo nedeljske sv. maše. Nekateri se peljejo z avtomobili, drugi s poniji, mnogi pa se odpravijo kar peš, da zadoste svoji katoliški dolžnosti. Cerkve pozdravljajo te junaške fante.

KRAVJI DNEVNIK

Neki farmar v Vancouver, Wash., je natančno študiral zlasti eno svojih krav in ugotovil sledeče: Krava, kateri je dal ime "Beauty" spi ali počiva dvanajst ur na dan. Štiri ure na dan hodi ali stoji, osem ur se je pa pasla, pa četudi se je pasla v sami beli detelji, ali v najboljši travi "Kentucky bluegrass" visoki štiri do pet inčev.

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

IZ URADA POMOŽNE AKCIJE SLOVENSkih ZUPNIJ

P. Bernard Ambrožič, OFM.

V New Yorku je znana ustanova ali organizacija, ki se imenuje "American Friends of Yugoslavia." Med drugimi dejavnostmi si je naložila tudi to malogo, da pošilja pakete potom Rdečega križa jugoslovanskim vojnim ujetnikom v Nemčijo in Italijo. Doslej je poslala kakih 10,000 (deset tisoč) paketov, ki bi utegnili imeti skupno vrednost blizu \$25,000. Čeden denar! Nabrala ga je večinoma, ali vsaj precej nad polovico, od Amerikancev, ki niso jugoslovanskega pokolenja. Te reči sem zvedel v uradu omenjene organizacije.

Nekje drugje sem zvedel, da svoje vojne ujetnike v Nemčiji in Italiji podpira tudi Anglija. In sicer tako dobro, da vsak njihov ujetnik dobi na mesec kakih 20 funtov jestvin, cigaret etc.

Na nesrečo se je zgodilo, da je v nekem važnem dokumentu, ki so ga izdali predstavniki slovenskega naroda v Ameriki in je bil natisnjen po vseh naših listih, zapisano: Tako početje pomeni podpirati Nemčijo in Italijo... "American Friends of Yugoslavia", hvala Bogu, ne znajo slovensko čitati in najbrže ne bodo zvedeli za trditev tistega dokumenta. Zato bodo še nadalje, kakor doslej, zbirali tudi med Jugoslavoani in celo med Slovenci denar za pošiljanje paketov. In ker je njihova najvišja zaščitnica sama Mrs. Roosevelt, ki tudi prispeva v fond za pošiljanje paketov, se skoraj gotovo ni bati, da bi Mr. Roosevelt pošiljanje paketov razglasil za protidržavni akt...

Zato gotovo tudi Anglija ne bo prenehala pošiljati paketov in se ne bo ustrašila, če v kakem slovenskem listu pride kdaj črna na belem, da Anglija podpira Nemčijo in Italijo...

Tudi o Pomožni Akciji Slovenskih Zupnij je tu pa tam kaj takega rečeno ali celo zapisano, da namreč podpira Italijo in Nemčijo. Vendar v kakem važnem dokumentu kaj takega še nismo čitali, zato se smatramo za mnogo bolj srečne ko naši dobri prijatelji: "American Friends of Yugoslavia." Ne moremo drugače, ko da si prav iskreno čestitamo. Torej: Bog nas živi!

Zato torej nam še toliko manj pride na misel, da bi s svojim delom prenehali, čeprav znamo zelo dobro po slovensko slišati in čitati.

Čitati znamo tudi hrvatsko. In smo čitali neko hrvatsko pismo, ki poroča, da je po vsej

Sloveniji, po Hrvatski in po Italiji polno slovenskih beguncev in skrivačev, ki se skrivajo pred oblastmi in pred drugimi preganjalci, pa živijo v skrajni bedi. Na vsak način bi jim bilo treba preskrbeti finančne pomoči iz inozemstva, pravi pismo. In naravnost apelira na tiste, katerim je bilo pismo poslano, da naj vendar kaj store, da pomoč pride in sicer čimprej mogoče. Drugače bodo mnogi poginili, ki bi si s finančno pomočjo iz inozemstva mogli rešiti vsaj svoje borno življenje. Pismo nič ne dostavlja, kako in kje se lahko kaj kupi, pa mora pisavec že vedeti, da se lahko kupi, saj je pisal svoje pismo nekje v Italiji...

Ker ne smem, saj boste vedeli, kakaj ne smem, ker torej ne smem povedati, kdo je pisal in komu je pisal, boste morda rekli, da sem se sam izmislil. Zoper tak očetek se ne morem braniti. Vojska je. Upajmo, da bo minila. Takrat me primite!

Ne smem biti predolg. Samo objavljam, da smo z vsem skupaj precej čez ENAJSTI tisočak. Mašnih intencij tudi zdaj ne mislim objavljati, enako ne tistih "prostitih darov", ki so spet "prepovedani".

Zdaj se je že tudi javila prva ZUPNIJA in kmalu za njo druga. V imenu župnije na WILLARDU, WIS., je poslal Mr. Frank Perovšek \$55.00. Ta je PRVA. Tisočkrat Bog plačaj! Kmalu potem je poslal Rev. Trunk v imenu fare v LEADVILLE, COLO., \$60. Enako tisočkrat Bog plačaj! Posamezna imena, kolikor so za objavo, so spodaj vključena.

In potem se je javilo prvo DRUSTVO: SV. KRISTINE, št. 219 KSKJ v EUCLIDU, O. Poslal Mr. Math Tekavec \$25.00. Tisočkrat Bog plačaj!

Da bi se našli posnemovalci v velikem številu!

Pomožna Akcija Slovenskih Zupnij

62 St. Marks Place, NYC.

(Opomba uredništva: Iz razloga, ker listu vedno manjka prostora za tekoče članke, dopise in drugo gradivo, smo bili primorani že preje zavzeti stališče, da posameznih imen darovalcev ne bomo objavljali za zbirke za stari kraj. Ker smo v enakih slučajih preje že drugim odklonili enake objave, smo radi enake pravčnosti primorani storiti to tudi sedaj.

Mi smo prepričanja, da ljudje ne dajejo zato, da bi se njihova imena bliščala po listih, marveč dajejo radi velike potrebe v domovini. Dalje, če začnemo objavljati enim, bomb morali vsem naselbinam in v listu kmalu ne bo drugega, kakor sama imena darovalcev. Članki, dopisi in drugo berilo bo moralo pa izostajati iz lista. Iz tega razloga prosimo, da se naše ravnanje oprostite. Vsa poročila o nabiranju v skupnih svotah, koliko so nabrali v tej in tej naselbini skupaj, pa bomo z veseljem in drage volje objavljali vsem. Gre le za posamezna imena, ki jih bo na tisoče, list pa majhen in ima prostora samo toliko in nič več. Merodajne kroge prosimo, da to upoštevajo.)

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsake naselbine.

KRASEN KRIŽ

kateri tvori pripravo, ki se rabi ob času privedvanja botnikov.

Narejen je po novem praktičnem načinu iz tako sranega "Wood Fiber" materiala. Visok blizu 11 inčev. Narejen tako, da se vsa priprava, kot svečke, flaška za blagoslovljeno vodo, bato, priči, žilčke zloži v križ. Nato se načelna stran križa zapre kot pokrov in imate krasen križ za obešati na steno. Narejen je v lepi orehovi barvi. Križ je vlit inape svetle medenine.

Te križe so začeli izdelovati pred kratkim kot posebno noviteto in se radi praktičnosti zelo prodajajo.

STANE S POŠTINO: \$2.50

Znesek je poslati v Money order ali ček z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

BUY DEFENSE STAMPS BONDS

KEEP 'EM FLYING

DIPLOMATSKA SKRIVNOST

Slika je bila vzeta na nekem banketu v New Yorku in kaže ruskega poslanika Litvinova, ko mu britanski poslanik Halifax nokraj šepeta na uho.

"SAMOSTANSKI LOVEC"

LUDVIK GANGHOFER

"Tako je, reverendissime! In oni drugi, je ta trebušnik, Eger. Ta nam ne uide, samo da dobimo solarja v pest. Nocoj ponoči ga dam prijeti — poslal sem že hlapce ponj; privedli ga bodo jutri, da bo mogel Hajmo proti njemu pričati."

"V tem ste ste pa prenašli!" se je vznejevoljil gospod Henrik. "Morali bi počakati na moje ukaze. Ali hočete pritirati moža uklenjenega pred oči njegove sestre?" Gospod Šluteman je osuplo pogledal; pričakoval je pohvale, pa je dočkal grajo. In pri vsej svoji modrosti ni bil niti malo pomislil na iGtško. Toda stoj, saj to je nov dokaz!"

"Gospod Henrik," je začel mencati. "Ali se vam ne zdi čudno, da je prav to dekle našlo lovca? Kar obesiti se dam, ako ni tudi ona vedela za vso stvar!"

"Vedela? Ne! Morda je pa izvedela, ko je bilo že storjeno. In je hotela pomagati, kar bi se pomagati še dalo. Govoriti ni smela, ako ni hotela pogubiti brata. V zupanju na Boga se je z lastno močjo lotila posla, in Bog ji je pomagal. Vi pa, valpet, menite, da ste našli vse krivice? Pomislite, eden še manjka!"

"Eden! Se eden?" je jecjal gospod Šluteman.

"Da, vi sami ste ta krivec!"

Valpov obraz je dobil temnordečo barvo in nos mu je vzplamenel ko bakla.

"Da, vi!" je ponovil gospod Henrik. "S svojim robatim vedenjem, s svojim vpitjem in kričanjem. Le spomnite se, kako je ubogi otrok stal pred vami, bled in trepetajoč. Družina ni mogla misliti drugega, nego da jih bodete kar čez noč spodili izpod strehe in krova. Ako je mož res storil ta zločin, ste ga nagnali nanj vi sami, ne Eger."

Gospod Šluteman je stal ko neboljen otrok. Komaj si je upal pogledati kvišku. "Ah, gospod Henrik," je stokal, "če bi mi vendar mogli pogledati v srce! Pri moji veri, jaz sem srčno dober človek. Toda zjutraj, vidite, zjutraj! Babo še čutim v vseh kosteh in mi dviga pesti ter napenja lica."

"Ako gospa Cecilija ne mara opustiti jezikanja, ji ukažite obesiti kamen jezikanja na vrat in birič naj jo goni po vseh ulicah. Saj ste vendar valpet!"

Gospod Šluteman se je popraskal za ušesom. Seveda, res je bil valpet — toda gospa Cecilija je bila njegov valpet!

Gospod Henrik je zatajil smeh. "Povejte mi, ali dekle že ve, kaj ste našli?"

"Ne, reverendissime?" je gospod Šluteman hitro odgovoril. "Dekle je bilo odšlo, ko smo prišli."

"Odšlo? Kam?"

"Ne vem."

"Niti besede ne sme zvedeti o tem. In Hajmo?"

"Počiva spet."

"Molčite tudi proti njemu. S svojo vestjo pa, valpet, z njo govorite glasno, kolikor morete."

Ves skrušen se je valpet globoko priklonil, ko je gospod Henrik zapuščal izbo. Zunaj je poklical proš hlapca, ki je bil davi pripeljal psa. Naj skuša, mu je ukazal, dohiteti onadva, ki ju je bil poslal valpet po Volfrata; puste naj solarja pri miru in naj molče o stvari, dokler ne pride sam domov; ako bi ju pa ne dohitel več in bi moža že prijela, naj izvršita, kakor jima je bilo ukazano. "In naj ti dajo v solarni tovrnega konja; jutri se vrnem v dolino in ne morem pustiti Hajma v tej puščavi!"

Hlapec se je napravil na pot. Gospod Henrik je odšel v lovsko kočjo, prisedel k

lovcu na posteljo in si dal še enkrat povedati, kako se je vse dogodilo. Hajmu je beseda zastajala, ko je pripovedoval.

"Torej te je zabodel na kraju, kjer te je našlo dekle?"

"Da, gospod!" je rekel Hajmo tiho.

"In se ni zgodilo pri križu?"

Hajmo se je ozrl in videl oster proštov pogled, ki se je upiral vanj. Obenem se mu je zdela, kakor bi stala ob njem Gitka z bojaznijo v očeh, s proseče dvignjenimi rokami. Povesil je pogled. "Ne, gospod!" Komaj je bila beseda izgovorjena, bi jo rad zopet oporekel. Samo malo ur je minilo, odkar je od svojega gospoda slišal rek:

Kdor je pogumen vsepovsod in gre značajen svojo pot — in že se je nad njim pregrešil. Toda čutil je, če bi ga vprašal drugič, bi mogel spet samo odgovoriti: "Ne, gospod!"

Od zunaj se je začulo, da govori brat Severin z Valtjem; iskal je gospoda Henrika, da bi ga poklical k obedu. Prošt je vstal in odšel v gosposko sobo. Začuden je vprašal: "Kje je pater Dezert?"

"Ne vem, gospod!" je rekel brat. "Odšel je."

"Tudi odšel? — In morda veš, kam je odšlo dekle?"

"Ne, gospod! Ne vem, kaj je dekletu šnilo v glavo. Hajmo je menda vendar ni bil pregnal." Brat Severin se je zasmel. "Pospremil sem jo, ko je nesla lovca kosilo, in — prej je bilo tu neko dekle, ki je prineslo Hajmu šopek vijolic — in on je bil spletel iz njih venec. Ko sva prišla k njemu in je stopila Gitka k njegovi postelji, ji je smeje položil venec na glavo. Zardela je ko mak in je bušila ven, ne da bi spregovorila le besedico — in od tega časa je nisem več videl."

Kako tudi, zakaj preden se je bil brat Severin vrnil v gosposko kočjo, je potegnila Gitka svojo culo iz kota in stekla, da bi kje v grmovju našla skrivališče, kjer bi mogla sajasto obleko zamenjati s svojo boljšo. Iskala je in iskala, a na vsak prostorček sta gledali doli kočji, tako da je zašla globoko v Peščeno drago. Naposled je našla sončno kotanjo z gostim rušjem, skrito med zmedo skalovja. Gitka je smuknila skozi med vejevjem in našla sredi grmičevja majhen tolmun, v katerega se je po temnem mahu in belem perku stekala deževnica; kakor zrcalo ji je gledala čista voda naproti, noben vetrice je ni gibal, noben prašek kalil, zato se je bleščala v zahaajočem soncu. Gitka je od veselja ploskala z rokama. Nobena knežja hči ni imela v svojem ponosnem gradu kamrice kakor ta, ki jo je našla zdaj ona: z mehkiimi preprogami in vedno zelenimi stenami donebnih zidov naokrog, nad njimi sinji strop, kjer je namesto svetilke višelo sonce — in sredi kamrice vabljiva kopel, ki jo je bil pripravil nalašč zanjo dvorni maršal nebeski vremenar, sveti Peter. Gitka je urno vtaknila roko v vodo — ni bila preveč mrzla, zakaj dež ponoči je bil mlačen in sonce je bilo dobro prigrvalo. V grmovju si je pripravila obleko, ki jo je bila prinesla s seboj, potem se je razpravila in hušnila v vodo, urna in vitka, nežna in gibčna kakor povodna vila. In nato je čopotala v sončni vodi, se zdrizala in vzklikala, umivala in trla obraz, da jo je začelo peči v lice. A zdaj se je iznenada prestrašila in prisluhnila — v grmovju je zašumelo — z lahkim vzkrikom se je potopila v vodo, da ji je samo še glava kukala iz nje, obdana od plavajočih las kakor od senčnega kroga.

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

ki se dobe v naši Knjigarni

- AGITATOR, spisal Janko Keršnik. Zanimiv roman o mladem inteligentu in njegovem življenju. Mehkovezani 80c
- BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelja skozi zanimive scene življenja. Knjižnica je trdovezana 60c
- BLED IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani 45c
- BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal Tomaz Cemažar. Brošura z 142 strani 50c
- ČIGANKA — Zelo zanimiva povest iz domačih slovenskih hribov. Vsebuje 160 strani 70c
- CIRKUŠKI OTROK, spis. Bratke. 228 broširana knjiga. Zanimiva povest iz življenja 75c
- CETREK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo uspešnega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c
- ČRTICE — Spisal Fran Ka. Meško. Črtice: 'Njiva', 'Črna smrt' in 'Slovenske gorice' so posebno zanimiva. Knjiga vsebuje 160 strani 75c
- ČUDEŽI ČUDEŽI! — Zanimiv sodobni roman, ki ga je spisal I. C. Reynaud. Poslovenil Franc Kolenc. Brošura vsebuje 94 strani in stane 35c
- DENAR, spisal Iyer - Kolenc. Vrlo zanimiv roman, 200 strani, broširan, samo 50c
- DEVIŠKA ZEMLJA V KRVI, spisal J. Grčar, 236 strani. Zelo zanimiva povest iz časov svetovne vojne 1.25c
- DOM — Roman iz šlezjskih hribov. Spisal Pavel Keller. Je to zelo interesanten ljudski roman. Vsebuje 210 strani in stane 75c
- DRAGARJEVA, spisal Kolenc. Franjo, 232 strani, zelo interesantna ljudska povest. Broširana, samo 45c
- DUŠICA, spisal B. Orsay. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Celotna povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skleno spono in ga čitatelj ne odloži prej, da ga do konca prečita. Vsaj trije deli skupaj 3.00c
- DVE SLIKI, spis. Kačer Melba. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c
- ENA BOŽIJA CVETKA, brošura 416 str. Zelo zanimiva in uspešna povest o dekletu, ki iztrgala svojo s svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj pramena dobra volja 1.00c
- FABIOLA, po kardinalu Wolsteinu. Brošura 232 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c
- PINZGARJEVI ZBRANI SPISI, VII. zvezek, broširani in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Pinzgarjevega peresa 1.50c
- FURIJ, novela iz življenja mladence, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c
- GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj 1.50c
- GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 50c
- GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebškega življenja. ha. Brošura z 317 strani 1.25c
- GOZDARJEV SIN, X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finžgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja 35c
- GROFOV JAGER, povest iz domačih hribov, 208 strani, broširana 60c
- GUISEPPE GARIBALDI IN GOSPODAR NOČI, 4 zvezek obširni napet roman, skupaj 1092 str., 4 broširani zvezki 2.00c
- HUBERT — Interesanten roman iz gozdov. Spisal Pavel Keller. Poslovenil dr. Ivan Dornik. Vsebuje 272 strani 85c
- HABAKUK, zanimiva Remichlova povest, 126 strani, broširana 40c
- IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigami. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najboljše slovenske povesti. Pramezni del stane \$2.50, oboje skupaj \$5.00. Mehkovezani vsak zv. \$1.75
- IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemenik. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani 50c
- IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani 80c
- IZGUBLJENI SVET, Roman spisal C. Doyle, brošura z 233 strani 75c
- IZSELJENCI, roman spisal Johana Bojer. Brošura z 410 strani 1.50c
- IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani 60c
- JUNAKINJA IZ ŠTAJRA, povest, ki jo ljudje zelo radi čita, jo veled izredne zanimivosti. Povest je v dveh trdovezanih knjigah 1. in 2. del in staneta oboje skupaj 1.50c
- JAROMIL, češka narodna pravljica za mladino 30c
- JUTRANJA ZVEZDA, spisal H. Haggard. Brošura 307 strani. Zelo napeta povest in po svoji zanimivosti priporočljiva 1.00c
- JURČIČEVI ZBRANI SPISI, zanimive povesti črtice in novele iz domačega slovenskega življenja, ki ga je malo kdo zadel in zaslikal, kakor ravno nepozabni Jurčič. Njegovih zbranih spisov je 19 zvezkov, vsak po 1.00c
- V vsakem zvezku so sledeče povesti: 1. zvezek: Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polhaji. — Domen. — Dva prijatelja. 2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klostarski žoinir. — Grad Rojinje. — Gollida. 3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valper. 4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega podnika. — Koslovska sodba v Vihari gorah. — Dva brata. 5. zvezek: Sosegov sin. — Sin kmetijskega cesarja. — Med dvema stolpoma. 6. zvezek: Doktor Zober. — Tugomar. 7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pira tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.
- KNEŽI PUNT, A. Šenol. Povest, opisuje boje Hrvatov naroda v 16. stoletju. V povest so vpeljani zanimivi slučajji iz življenja Hrvatov naroda. Brošura 464 strani 1.00c
- KNEZOVA KNJENICA, I. zvezek: Anton Knezova ustanova. Gospod Lisec. — Ženitev Ferdinanda, rojstva. Brošura 195 str. 1.00c
- KRALJ ALKOHOL, J. London. Brošura 245 str. Povest, ki slika gorje ki ga povzroča alkohol. 1.25c
- KRALJ GORA, Ed. About. Zelo napeta povest iz francoskega življenja. Brošura 255 strani 1.00c
- KO SO HRABTI ŠUMELI, Zgodovinski roman, broširana knjiga z 328 stranmi 1.50c
- KRISTOFA ŠMIDA SPISI, — vsak zvezek po 65c
- 1. zvezek: Ljudevit Hrabar. — Golobček. 7. zvezek: Jagnje. — Starček z gore. 8. zvezek: Pirat. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina). 13. zvezek: Sveti večer. 15. zvezek: Pavlina. 16. zvezek: Reparški grad. — Ptičje mesto. — Poškodovana slika. — Tiskovna pomota. — Spominčica. — Diamantni prestan. 17. zvezek: Brata. — Različni sestri.
- KAKO SEM UBILA SVOJEGA OTROKA, spisal Pierre L'Ermita. Trdo vezana knjiga 1.25c
- Mehkovezani knjiga 1.00c
- KRISTOF KOLUMB, ali odkritelje Amerike. E. Srečnik. Brošura 282 strani. Interesanten roman iz življenja Kristofa Kolumba 65c
- KAPTANOVA HČI, A. S. Puškin. Zanimiva povest iz ruskega življenja 65c
- KLEOPATRA, R. Haggard. — Zgodba o kraljevskem Egiptu — Harmakisa, njegovem padcu in maščevanju. Zelo napeta povest za časa Kleopatre. Brošura 290 strani 1.00c
- KRUCI — Ljudska povest po zgodovinskih virih. Spisal Januš Golec. Knjiga vsebuje 142 strani in stane 55c
- KAZAN, volčji pes, J. O. Curwood. Roman iz kanadskega življenja. Brošura 196 strani 75c
- KRIŽEM PO JUTROVEM, Potopis in povesti s slikami. Izdala Cirilova knjižnica. Brošura 158 strani 60c

J. M. Trunk:

Upajmo, da bo po borbi le prišlo do neke demokratične robe, in bo tisti totalitaren šment iztizen in izgnan. Kdor se namerava možiti ali ženiti, rad misli in govori o takti zadevi. Prav, da govorimo že zdaj, kako bo ali vsaj kako naj bi bilo, ko pridejo medeni tedni tudi za demokracijo, do pravega in pravečatega pobratimstva da naj pride, ali bi vsaj moralo priti, ker neko zaukazavanje, da mora priti, se ne strinja z duhom demokracije, kjer naj bo vse svobodno in prostovoljno in odvisno le od dobre in najboljše volje. Vsako "gospodovanje" mora izginiti, — no — si še ža zaletel, ne mora, naj izgine kakor izgine megla pred soncem, in tudi vsako "ministvojanje", toraj ne sme — jo zopet lomiti — naj ne bo več kakega gospoda Ščuka, ali mistra Slama, vse mora — eh... er... mora, mora... vse naj bo le bratovsko in še sestersko, Ščuka naj bo brat Ščuka, in Slama brat Slama, in Sovja naj bo sestra Sovja itd. itd., prav kakor je baje že zdaj pri raznih jednotah, kjer je predsednik le brat predsednik ali brother chairman itd. itd., dasi zdaj pri vsem bratstvu še hudo drug drugega štokajo pod nos, ampak vse to je le, ker še ni prišlo do demokratičnega bratstva, in ko pride, bo dosti dobrega bratstva in nič več štokarij pod nos.

Ali se norea pribeš s tistim bratstvom in še celo malo z demokracijo? Si pač star in siten in še pijan utegniti biti ali od hudica obseden, kakor tudi so sed tam v Rock Springsu. Well, star sem pa res in siten tudi. Prav nič ne tajim, ker bi ne "trunkal", ko bi ne bil star in siten. Pijan bi moral biti hudicu ne bo tako nevarno, ako bolj od naše gorske vode, in pri gre po tem, kakor gre tam v Rock Springsu, kjer pravijo, da ni nobenega Boga, in filozofija jasno potrdi, da ne more biti hudica, ako Boga ni.

Well, v vojni smo, in vojna ni noben špas in ni primeren čas za kako zbijanje šal, ker se moramo pri borbi resno držati, drugače pride še Japonci sem na uro gledat in še Hitler bi utegniti biti z njim, če mu Japonci pripusti. Demokracija je resna zadeva in tudi bratstvo je resna stvar, in do demokracije mora priti, in do bratstva mora priti. Malo se mi zavrti v glavi: Idi prihodnjo nedeljo v cerkev, pa boš slišal. "Bratje...". Ni "gospodje... ne hlapci... ne mistri... bratje... je". In če pride Antonin iz Lemonta radi Ave Marije, menda ja ne boš zaprl vrat, ker je "brat" Antonin že zopet na vratih... in če moraš v kako bolnišnico, in je bolnišnica katoliška, se boš morda pozneje pritoževal, da so ti "sestre" preveč zaračunale ali da ti niso dobro postavile, ker to se pogostoma sliši, ko ni bilo vse le zastoj v sedanjih dnevnih časih, in morajo tudi "sestre" danes še jesti. Ali vi-

diš, kako je bilo, ko so apostoli pisali in se to čita že skozi dva tisočletja, in vidiš, da je dneves vsako nedeljo: "Bratje..." in kak "brat" te pride nadlegovati in kake "sestre" ti niso po volji. Ali gre pri tem krščanskem bratstvu za kako demokracijo, bi se jaz ne upal trditi, ker neka demokracija je še bolj mlada in je je bore malo in se moramo za njo hudo boriti prav te dni, pač pa gre za resnično bratstvo, staro bratstvo in še v eljavno bratstvo, sezidano na trdnih tleh otrok božjih in združenih v bratstvu v krščanski srenji. "Bratje..." slišiš ob nedeljah, ako ne smrčiš v postelji.

Ampak malo ga je tega bratstva in ustnice se ti bodo zavrhale morda celo v posmeh radi tega krščanskega bratstva. Morda celo udariš na to bratstvo, ker ga je tako bore malo in ne pride nikamor, ako ni prišlo celo do polomije in morja zdaj — demokracija nastopi.

Star sem in siten... in še celo več. Ako nek demokrati, ki so hudo za demokracijo, pa ob enem trdijo, da ni Boga v nebesih, toraj, da ljudje niso otroci božji in opravičeni do demokracije, in so taki "demokrati" le džungelski demokrati, ki trdijo, da je človek prišel iz džungla, kakor moj pes Perun, well, potem lahko zavijajo oči, da naj bi bilo ali mora biti vse le bratovsko in sestersko, ampak jaz pravim, da ne bo bratstva, kvečemu le na papirju, ker tudi z bratstvom bo le džungelski v kaki džungelski demokraciji. Tacol.

VESTI O DOMOVINI

(Nadaljevanje s 1 strane)

Generalovo upanje, da bo vzdržal, zavisi od pomoči. Jugoslovanski krogi pravijo, da bi jo lahko poslali, če bi jo zavezniki preskrbeli. Najboljše dokazuje važnost zalaganja teh mož s puškami, strojnimi in ročnimi granatami, potrebnimi za današnje četniško bojevanje dejstvo, da naciji sporočajo, da so pomnožili svoje posadke v Bolgariji in Grčiji zaradi možnosti napada na Turčijo in Kavkaz. Londonski Jugoslovani vprašujejo, zakaj bi se ne poslalo nemudoma potrebnim vojski 100.00 mož, ki stoji ob glavnih nacijskih prometnih zvezah s temi točkami.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

SVETI KRIŽEV POT

Sv. Leonarda Porto-Mavriškega

Žepne oblike, 40 strani. Križev pot s slikami. Na koncu pesem k Križevemu potu.

Posamezna knjižica15c
Kdor jih naroči ducat po.....10c vsaka

Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

S prijateljem po svetu

Dober zanimiv list, ki daje pouk, je najboljši človekov prijatelj. Dober list bogati človekovo znanje. Dober zanimiv list dela vam tovarstvo ob dolgih zimskih večerih. Tak list bote imeli, če si naročite družinski mesečnik

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois
STANE LETNO SAMO \$2.00 — NAROČITE SI GA ŠE DANES!

K naročilu je pridjati potrebnii znesek v Money odru, ali čeku in nasloviti na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois